

Narod i pravda - Mersiha Mehmedagić

Naša stranka - Sanela Klarić

Samostalna zastupnica - Elza Gaković

Sarajevo 25.03.2025.

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

KANTON SARAJEVO

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

N/r. Vlada Kantona Sarajevo

N/r. Ministarstvo privrede

N/r. Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja građenja i zaštite okoliša

ZASTUPNIČKA INICIJATIVA

Na osnovu člana 106. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo, upućujemo inicijativu za izradu Cost-benefit analize za izolaciju hidrogena u uslovima koje nam pruža Centar naprednih tehnologija.

OBRAZLOŽENJE

Izolacija vodonika (hidrogena) je kompleksan proces koji uključuje izdvajanje vodonika iz različitih izvora, poput vode, prirodnog gasa, biomase ili industrijskog otpada. Postoji nekoliko metoda za izolaciju vodonika, a svaka ima svoje prednosti, nedostatke, troškove i uticaj na okolinu. Da bi se procijenilo da li Centar za napredne tehnologije ima kapacitet za ovaj proces, potrebno je analizirati dostupnu infrastrukturu, stručni kadar, finansijska sredstva i pravne regulative.

Da bi se procijenilo da li Centar ima kapacitete za izolaciju vodonika, potrebno je analizirati:

- Infrastrukturu: Da li postoje postrojenja za elektrolizu, reformaciju metana ili druge metode?
- Kadrovsu stručnost: Da li centar ima stručnjake iz oblasti hemije, inženjerstva i energetike?
- Energetski kapacitet: Da li postoji pristup jeftinoj električnoj energiji, posebno iz obnovljivih izvora?

Partnerstva: Da li Centar može sarađivati s industrijskim subjektima ili vladinim institucijama? Ako Centar nema sve potrebne resurse, moguća su rješenja kroz partnerstva ili razvoj pilot-projekta.

Izrada izvodljivosti studije je ključna prije ulaganja u tehnologiju izolacije vodonika.

Studija bi obuhvatila:

Tehničku izvodljivost: Analiza dostupne tehnologije i potrebnih modifikacija.

Ekonomsku analizu: Procjena troškova, prihoda i vremena povrata investicije.

Ekološku analizu: Uticaj na okolinu, usklađenost sa zakonima.

Tržišnu analizu: Potražnja za vodonikom u industriji (npr. transport, energetika).

4. Cost-benefit analiza (CBA)

Početna investicija: Nabavka opreme (elektrolizeri, reformeri), izgradnja postrojenja.

Operativni troškovi: Električna energija, sirovine, održavanje.

Administrativni troškovi: Dozvole, regulatorni zahtjevi, istraživanje i razvoj.

Benefiti

Prihod: Prodaja vodonika industriji (npr. rafinerije, čista energija).

Ekološka dobit: Smanjenje emisija (posebno uz zeleni vodonik).

Inovacija: Povećanje istraživačkog potencijala CNT-a.

Dugoročna održivost: Pozicioniranje Centra kao lidera u vodoničnim tehnologijama.

Iako su početni troškovi visoki, dugoročno ulaganje u vodonik može donijeti znatne ekonomске i ekološke koristi, posebno u kontekstu globalne tranzicije ka čistim izvorima energije.